SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 99. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 27, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ТРАВНЯ 1992. Ч. 99. РІК XCIX.

В Україні перевидають збірник „В боротьбі за українську державу"

Торонто, Канада (М. Гор). — Часопис „Поклик сумління", що є офіціозом Львівського „Меморіялу" повідомив в ч. 3 за січень 1992 р., що готується передрук книги „В боротьбі за українську державу", що її видала в 1990 р. Світова Ліга Українських Політичних В'язнів під головуванням і редакцією д-ра Михайла Марунчака. При тому поміщено в часописі обширну рецензію проф. Євгена Гринева, голови „Меморіялу" про документаційну вартість збірника ось що:

„Подвижницька праця довголітнього політичного в'язня, відомого вченого, зусиллями якого був впорядкований перший том серії „У боротьбі за українську державу", має неоціненну вартість не тільки для історії. Ця праця уже прислужилася і ще прислужиться формуванню правильної громадської думки про український націоналізм і націоналістів, про справжні цілі і мету українського національного визвольного руху 30-50-их років XX ст. Власне кажучи, автори цієї праці спростовують основні твердження ворожої українству пропаганди, яка, м'яко кажучи, необ'єктивно висвітлювала подвиги народу в боротьбі проти більшовизму. Всі офіційні радянські дослідники, працівники засобів масової інформації більшовицького періоду стверджували, що ОУН, її ідеологія, програма і практична діяльність були не просто антикомуністичною, а й антинародною, антиукраїнською, більше того — фашистською. Усі суспільні рухи, громадські дії, а також поведінка окремих осіб кваліфікувались як інспірована іноземними розвідками (американською, німецькою, англійською і навіть японською), або що найменше фашистськими колами. Впродовж років так вдало здійснювалась маніпуляція фактами, що в правдивості подібних тверджень були переконані не тільки широкі верстви населення Радянського Союзу, але й певна частина громадськости західного світу".

„Наше минуле, пише в дальшому рецензент Гринів, який є теж народним депутатом Верховної Ради, події історичної ваги, спогади повинні прислужитися вихованню наступних поколінь в дусі здорового демократичного націоналізму та бути об'єднуючим фактором.

З рецензійної статті довідуємось, що Львівський „Меморіял" підготовляє до відкриття музей українського політичного в'язня, який буде приміщуватися в забудуваннях тюрми на Лонцього. Запланований музей зведе до спільної виставки документи гулагівських та нацистських концтаборів, двох політичних систем, які знищили мільйони жертв українського народу. Автор рецензії кінчає свої думки глибокою сентенцією: „Народові історію, а історії правду".

ПЕРЕЙМАЮТЬ ДОСВІД ПРЕДКІВ

Київ, Львів (УНІАР). — Тут 18-го квітня оприлюднено бюлетень Українсько-американського інституту демократії імени Пилипа Орлика. В бюлетені містяться фрагменти виступу у Вашингтоні міністра оборони України Костянтина Морозова, де він заявив, що військовослужбовці України пройдуть вишкіл у найліпших традиціях давніх українських вояків, на прикладах героїзму отамана Сірка, Байди, Вишневецького, відданості січових стрільців, бойових традицій УПА. До 50-річчя утворення УПА в Україні вперше видруковано четверту частину історії українського війська накладом 10,000 примірників. До книги увійшли матеріяли про УПА професора Лева Шанковського. Допомогу для видання книги надав Український Вільний Університет у Мюнхені. Попереднє видання вийшло 1953 року в Канаді. Книга розповсюджена безкоштовно головно серед військовослужбовців.

В суботу, 18-го квітня у Львові відбулася координаційна нарада обласних організацій Спілки Офіцерів України СОЮ 10 районів, у яких розташовані військові підрозділи Прикарпатської військової округи. Учасники наради обговорили проблеми будівництва збройних сил України, зазначили що в багатьох військових частинах гуманітарна підготовка вояків ведеться формально, офіцери не знають історії України і не хочуть її вивчати. Учасники наради наголосили на необхідності більш тісних зв'язків між обласними організаціями СОУ та місцевими органами влади. Офіцери ухвалили звернення до Президента України, у якому знайшли лять його зі своїми рішеннями.

В Луцьку 18-го квітня відбулося засідання виконкому волинянської організації Спілки Офіцерів України. Ухвалено звернення до міністра оборони України Костянтина Морозова з проханням захистити офіцерів-патріотів військової частини ракетних військ, якою командує генерал-майор Микола Юдін, за свавоьо цивільної та військової адміністрації у Волинській області. Спілка просить міністра оборони повернути до служби офіцерів Францова, Воргуленка, Буленка, які присягнули на вірність Україні і були звільнені. У зверненні зазначається необхідність підпорядкування частини ракетних військ стратегічного призначення міністерству оборони України.

ДЖ. БЕЙКЕР ВІДВІДАВ ГРУЗІЮ І ЗУСТРІЧАВСЯ З Е. ШЕВАРДНАДЗЕ

Тбілісі, Грузія. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Барбара Кроссет та інші західні кореспонденти й пресові агентства широко поінформували в понеділок, 25-го травня про офіційні відвідини в Грузії державного секретаря ЗСА Джеймса Бейкера з метою підтримати морально і політично свого колишнього колегу, міністра закордонних справ неіснуючої тепер комуно-московськовської імперії, Едуарда А. Шеварднадзе.

Е. Шеварднадзе, тепер голова Державної ради Грузії, який допомагає тій маленькій країні стати на власні ноги і знайти для неї політичну підтримку та дипломатичне визнання, щиро вітав в Тбілісі Дж. Бейкера кажучи, що „я сердечно вітаю в моїй країні високого державного мужа З'єднаних Стейтів Америки".

Приїзд Бейкера до Грузії розціноються у політичних кругах, як одну з найповажніших подій в історії Грузії в останньому часі. 26-го травня 1918 року Грузія проголосила була свою незалежність, але послані большевицьким командуванням окупаційні війська зламали грузинський опір і встановили в 1921 році свою комуністичну владу.

Правду кажучи Е. Шеварднадже й інші грузинські відповідальні особи побоювались за безпеку Бейкера, бо кілька годин перед його приїздом на вулицях Тбілісі велася перестрілка з автоматичної зброї, але повідомлення про відвідини урозумили грузинів, які при пинили вогонь і тисячі осіб вийшли з квітами і прапорами, грузинськими і американськими, зустрічати високого американського гостя. Святкування Дня Незалежности відкладено, аж до від'їзду державного секретаря ЗСА, бо керівники Грузії не хотіли брати на себе відповідальности і зрештою не могли гарантувати заколотів між поодинокими грузинськими фракціями.

„Грузія перебувала в політичній ізоляції, аж до нинішнього дня, вна неоголошених офіційних відвідин речника Уряду президента ЗСА Джорджа Буша, які я вважаю політичними відвідинами в повному розумінні слова", — заявив на пресовій конференції Е. Шеварднадзе.

Очевидно, представники ЗСА і Грузії обговорювали можливості допомоги західного світу для Грузії. Бейкер погоджувався, що ЗСА також повинні включитися у процес допомоги, створюючи не тільки для Грузії, але також для інших колишніх республік СССР, а тепер незалежних держав, економічну „інфраструктуру", бо сама гуманітарна допомога не змінить економічної ситуацію в цьому регіоні світу, — заявив Дж. Бейкер, якого на Сході вважають тепер людиною миру і демократичних перемін.

„Велика сімка" виступає за безпеку атомних електростанцій

Відень, Австрія. — У повідомленні газети „Ню Йорк Таймс" зі столиці Австрії, де знаходиться головна квартира МАГАТЕ (Міжнародної Агенції з Атомної Енергії), говориться про рішення сімох індустріяльно розвинутих країн допомогти Східній Европі і країнам колишнього СССР в гарантії безпеки атомних електростанцій.

„Ню Йорк Таймс" пише, що лідери „великої сімки" (Англія, Німеччина, Італія, Канада, ЗСА, Франція і Японія) обговорять плян щодо гарантії безпеки атомних електростанцій в колишніх комуністичних країнах в липні, коли у Мюнхені відбудеться зустріч на вершинах. Плян був складений при участі експертів МАГАТЕ. він передбачає як модернізацію існуючих реакторів, так і закриття, якщо зробити їх безпечними нема можливости. На випадок закриття атомних електростанцій передбачається забезпечувати колишні комуністичні країни електроенергією із Західної Европи.

Здійснення задуманого пляну, на думку міністра охорони довкілля Німеччини Клявса Тефтера обійдеться в 9 блн. дол., хоч експерти МАГАТЕ збільшують цю суму до 20 блн. На зустрічі у Мюнхені лідери „великої сімки" детально обговорюють і сам плян, і шляхи його фінансування. „Вже нині можна на 90 відсотків бути впевненим, що мюнхенська зустріч на вершинах підтримає плян", — сказав кореспондентові газети „Ню Йорк Таймс" Морріс Розен, помічник заступника генерального директора МАГАТЕ і голова відділу безпеки в цій організації.

Лідери „великої сімки" вперше заговорили про допомогу Східній Европі і СССР в ділянці забезпечення безпеки атомних електростанцій у 1989 році на зустрічі на вершинах у Парижі. Це було три роки після катастрофи на атомній електростанції у Чорнобилі. В 1991 році на зустрічі лідерів „великої сімки" в Лондоні експерти МАГАТЕ переконували їх надати допомогу колишнім комуністичним країнам.

На території колишнього СССР знаходяться 16 реакторів так званого чорнобильського типу. МАГАТЕ стурбоване станом таких реакторів. МАГАТЕ вважає найбільш прийнятливим варіянтом забезпечення безпеки той, що застосувала Німеччина після об'єднання. Всі чотири нуклеарні реактори на території колишньої Східної Німеччини були закриті назавжди.

ПРОЩА ДО ГЕМПТОНБУРҐУ

Гемптонбург, Н. Й. — 22-га річна Проща на Українській католицький цвинтар Св. Духа у Гемптонбурзі, Н. Й. відбудеться у неділю, 14-го червня. О год. 2-ій по полудні Владика Василь Лостен відслужить Парастас, після чого панахиди відправлятимуться на поодиноких могилах.

Відзначено Округу УНС Трой — Олбані

Вотервліт, Н. Й. (В. Літинський). — На Річних загальних зборах Окружного Комітету відділів УНС Трой — Олбані, які відбулися в суботу, 28-го березня, в Українському Клюбі у Вотервліті, Н. Й., головні радні Володимир Квас і Володимир Корчинський вручили на руки голови округи П. Шевчука почесну плякату за організаційні успіхи. За останніх два роки округа Трой — Олбані зайняла перше місце із всіх округ в системі УНС, перевиконуючи свою організаційну квоту на 144 відсотки в 1990-му році і 111 відсотків в 1991-му році.

На предсідника річних зборів вибрано М. Савкова ст., а на секретаря В. Літинського. Збори проводилися за стандартною програмою, яка в основному складалася зі звітів уступаючої управи, дискусії над звітами, вибору нової управи, пляну праці на майбутнє і доповіді головних радних.

Звіти управи розпочав П. Шевчук, голова округи зазначуючи, що помимо пасивности майже половини відділів округи, організаційна ділянка була успішна. Він також сказав, що чотири студенти округи дістали стипендії від УНС, а п'ять випускників Школи Українознавства одержали грошові нагороди в сумі 50 дол. — від УНС. Члени УНС дуже чисельно беруть участь на Союзівці в Дні Батька, так що минулого року біля сотні союзовців було на цій імпрезі.

В. Літинський звітував за діловодство. Він сказав, що протягом року написав дві статті до „Свободи", вислав низку листів до Білого Дому, Конгресу і т. д. в справі визнання Америкою незалежности України і прочитав лист-подяку від RPI за грошову пожертву для їхнього „Інкубатора", який цей університет організує при КПІ в Києві.

Володимир Варшона подав короткий звіт із каси окружного комітету. Приходів, разом із сальдо з минулого року, було 947,8 дол., розходів 280,72 дол.,

(Закінчення на стор. 3)

В. Лановий розповідає про зустріч у Ташкенті

Київ (УНІАР). — Віцепрем'єр України, міністер економіки Володимир Лановий в інтерв'ю Українському телебаченню так підсумував зустріч голів держав Співдружности Незалежних Народів (СНД) у Ташкенті: „У питаннях розрахунків і покриття заборгованости російських і українських підприємств одне одному, наша позиція була тверда. Росія приїхала з намірами не проводити такі відшкодування заборгованости і весь час ці питання пов'язувала з введенням національних валют. Ми ж доказували, що це різні питання, і навіть в умовах однієї грошової системи різні держави мають свої бюджети і свої кредитні ресурси. Кожна держава несе відповідальність за свої розрахунки і за свої майбутні витрати.

Ми добилися, що голови національних державних банків зберуться у Ташкенті та обговорять механізм і технічні особливості взаємних виплат заборгованостей підприємств, а також проведення обліку подальшої заборгованости між державами. Росія все намагалася дізнатися, коли ми будемо вводити власні гроші. Ми сказали, що це питання наше власне і ми готові обговорювати введення механізму власних грошей та узгодження взаємних інтересів".

Помер голова 389-го Відділу УНС В. Лукницький

Лігайтон, Па. (М. Хомин). — У четвер, 21-го травня, у шпиталі Лігайвалі Медикал Центрі в Алентавні, Па., помер голова 389-го Відділу УНСоюзу Василь Лукницький.

Народився В. Лукницький 1-го липня 1923 року у Володимир Волинському. Після приїзду до ЗСА мешкав у Лігайтоні.

Покійний залишив у смутку дочку Надію Андрейко з чоловіком, синів Романа і Євгена, невісток та шістьох внуків.

ГОЛОВА УРЯДУ УНР В ЕКЗИЛІ ПОЛЕТІВ В УКРАЇНУ

Філядельфія (УІБ). — Голова Уряду УНР в екзилі, проф. Іван Самійленко, на запрошення депутатів Верховної Ради України полетів 19-го травня 1992 р. на пару тижнів в Україну.

Метою його поїздки є інформації про діяльність ДЦУНР в екзилі та задля відзначення в Україні річниці смерти Головного Отамана Симона Петлюри в місяці травні.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ В БАЛТИМОРІ

Балтимор, Мд. — Туг в суботу і неділю, 27-28-го червня від год. 12 — 7 вечора в міській фестивальній залі (ріг Вест Пратт і Шарп вулиць) проходитиме Український Фестиваль. У справі інформації та реєстрації виставок слід звертатися до Andrew Chorney, 1727 Wycliffe Ave., Baltimore, MD 21234, tel.: (410) 882-9422.

Відбудеться Конґрес українців Криму

Симферопіль (УНІАР). — У неділю, 17-го травня, тут відбулося засідання організаційного комітету Конгресу українців Криму, де рішено скликати Конгрес 6-7 липня в палаці профспілок міста Симферополя. У Конгресі візьмуть участь представники всіх районів, міст і громадських організацій, які представляють інтереси української частини населення півострова. На Конгрес запрошені гості з інших регіонів України, з-за кордону та представники місцевої і верховної влади.

А у Севастополі напередодні річниці початку депортації з Криму (18-го травня 1944 року) кримсько-татарського народу, виконавчий коміте Спілки офіцерів військово-морських сил України оприлюднив заяву, де висловлюють підтримку справедливій боротьбі кримських татар за повернення на батьківщину і відновлення своєї державности. У заяві також зазначено, що без врахування вимог корінного населення Криму вирішувати долю півострова не лише безглуздо, але і небезпечно.

ЛЮДИ І ПАМ'ЯТНИКИ — РОЗМОВА З Р. ХЕЙЛИК

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Р. Руденко). — Така життєва і така незвична тема. Всі ми любимо нові знайомства, хочемо поспілкуватися, почути щось нового, вищукуємо цікавих людей серед гостей з України та інших країн і справді знаходимо. Адже ж життя кожної людини — це низка цікавих, драматичних, щасливих і трагічних подій, що переплелися з успіхами і поразками, ніби квіти з будяками у життєвому вінку. Інша річ, знайома особа. Вона такого зацікавлення не викликає. Ми знаємо, де вона мешкає і де працює і нам уже здається, що знаємо про неї все. І тільки випадок, часом, допомагає нам відкрити в ній яскраву особистість.

Раїса Хейлик

Так оце сталося й сьогодні, коли до редакції завітала Раїса Хейлик з Бавнд Бруку. Звичайно, всі ми знаємо, що вона є власницею українського підприємства „С. Бавнд Брук Монумент Ко". Знаємо, що своїм коштом поставила пам'ятник незабутній жертві чорнобильської катастрофи Ганнусі Свертюк, що вона є автором модерного і величного пам'ятника на честь Тисячоліття Хрищення України, який стоїть в американському парку в Ню Джерзі, пам'ятника Президентові УНР в екзилі сл. п. Миколі Лівицькому та ще багатьом краянам, які відійшли від нас у кращий світ.

Мушу признатися, що увага моя вже не раз зупинялася на постаті Раїси Хейлик, на її особистості. Під

(Закінчення на стор. 4)

ЯРЕМА ТА АРЕТА ТРИТЯКИ ВИСТУПЛЯТЬ З КОНЦЕРТОМ

Нюарк, Н.Дж. — Місцевий Український Музичний Інститут і Кружок Матерів при школі св. Івана Хрестителя влаштовують концерт Яреми Тритяка при співучасті Арети Тритяк, кляса Таїси Богданської. В програмі — твори Баха, Бетговена, Шумана, Шопена, Ґранадоса, А. Тритяк, Лисенка, Нижанківського, Косенка. Цього ж вечора відбудеться виставка, в якій візьмуть участь Г. Гивель, М. Голіната-Винарчук, Р. Кисілівська, З. Наконечна-Олесницька та А. Тритяк.

Вечір відбудеться у п'ятницю, 29-го травня о год. 7-ій вечора в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект авеню, Ірвінґтон, Н.Дж. Весь дохід призначений на школу св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.

У СВІТІ

ЗГІДНО З ДАНИМИ шведських і норвезьких спеціялістів, в четвер, 21-го травня, в Китаї стався могутній підземний вибух. Шведський сейсмолог Клявс Меєр заявив, що сила вибуху становила 7.3 балі за школою Ріхтера. Нема найменшого суміву, що Китай продовжує підземні атомові випробування, щоразу збільшуючи потужність вибухів.

У ФРАНЦУЗЬКОМУ МІСТІ Ля-Рошель у четвер, 21-го травня, розпочалися офіційні переговори між французькою і німецькою делегаціями про створення до 1995 року об'єднаного війська двох країн. Решта західніх союзників — членів НАТО висловили скептицизм щодо перспективи передбаченого війська. Англійські і американські експерти вважають, що створення 30-тисячного французько-німецького корпусу лише послабить збройні сили Північноатлянтичного союзу.

В ІРАНІ У ВИСЛІДІ великої повені завдано значних збитків сільському господарству, автомобільним шляхам і житловим будинкам. Руйнування сталися в 17 з 24 провінцій країни. Відновлювальні роботи обійдуться Іранові в 210 міл. ріалів (1.7 міл дол.). Про жертви серед населення Агентство новин Ірану не повідомляє.

ВІД 1-ГО ЛИПНЯ почнуть діяти нові правила в'їзду в Естонію. Дістати в'їзну візу можна буде тільки на підставі персонального запрошення. Для мешканців прикордонних районів буде діяти спрощена система переходу через кордон.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ЗСА ОДНОГОЛОСНО проголосував за припинення повітряного зв'язку між З'єднаними Стейтами і Югославією. Ця акція вчинена на знак протесту проти загарбницької політики югославських сербів, яку вони ведуть щодо сусідніх народів. День раніше Державний департамент наклав заборону на надання всякої допомоги Югославії, поки београдське керівництво не дасть переконливих гарантій того, що воно не буде розпалювати війну в сусідніх державах. Недавно сербський уряд відкинув просьбу Вашінгтону пропустити в райони конфлікту гуманітарну допомогу і випустити звідти втікачів. Серби і далі відмовляються випустити з міста понад 5,000 втікачів, переважно жінок і дітей, висуваючи зустрічну вимогу, щоб боснійська міліція випустила з міста заблоковану в казармах армійську частину.

СПРАВИ КОНТРОЛІ ЗА виконанням угод між урядами ЗСА і СССР „Про попередження інцидентів у відкритому морі і повітряному просторі над ним" з 1972 року перебувають в центрі уваги американських і російських військово-морських експертів. Їх щорічна зустріч почалася у четвер, 21-го травня, у Москві. На пропозицію командування військово-морською флотою СНД в порядок денний включений пункт про попередження інцидентів з підводними човнами на полігонах бойової підготовки. Це зв'язане з тим, що за останні 25 років в таких полігонах Північної і Тихоокеанської флоти сталося 10 зударів підводних човнів. Останній такий удар стався цього року в Баренцовому морі.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ губернатора Аркенсо Билла Клінтона завершила квітень з „мінусом" в 2.7 млн. дол. Про це повідомила федеральна комісія у справах виборів, перед якою звітують всі претенденти на президента. За даними співробітників виборчої „дружини" Клінтона, борг створився в результаті того, що губернаторові довелося витратити більше, ніж було заплановано, на телевізійну рекламу напередодні передвиборів у стейті Ню Йорк, які відбулися 7-го квітня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Немає місця для диктатури

Найскладнішою формою державного устрою є демократія, бо вимагає політичної зрілости народних мас. Найлегшою і найпростішою формою державного устрою є диктатура, бо вона спирається на збройній силі, яка ґарантує послух народу. Але людська природа така, що лине до свободи і бунтується проти всякого насильства. Тому при всій складності устрою демократії — він найтривкіший, дармащо теж далеко не досконалий. У теорії диктатура могла б втриматися із згодою народу, якщо диктаторська влада — індивідуальна чи колективна — була би розумна, знала потреби народу і йшла їм назустріч. Практика виявила, що такого не може бути, бо кожна диктатура використовувала народ і служила егоїстичним інтересам одиниці, яка захопила владу чи цим чинникам, які сприяли приходові до влади диктатури. Антична республіка північної Греції із столицею Антени залишилася зразком найдавнішої демократичної країни. Тільки в обличчі загрози ззовні — наїздів персів від азійського Сходу — Атенська демократична республіка браталася у союзі з південною Спартою, де правив абсолютний король. Страх античних римлян перед приходом диктатури довів до змови проти переможного вождя Кая Юлія Цезаря, якого вбили у 44 році перед нар. Христа, коротко після привітання його в Римі, як витязя, що вернувся з походу проти Галії, нинішньої Франції. Гасло демократії „вся влада народові" і „народ ніколи не помиляється" — дали в історичній практиці щось цілком протилежне: комунізм на Сході Европи від 1918 року здавив всі народні права і дав однопартійну диктатуру, а у Німеччині демократичним голосуванням вибрано Адольфа Гітлера у 1933 році і тим вибором заперечено мудрість народу. Упадок абсолютизму у Франції за династії Бурбонів у Великій Французькій революції 1789 року та упадок комуністичної диктатури на Сході Европи у минулому році поставив хрестик на диктатурі, як державній системі і доказав, що всі спроби захопити диктаторську владу — мусять скінчитися невдачею.

Маємо сьогодні у широкому світі комуністичну диктатуру у суходільному Китаї, на острові Куби (Фідель Кастро), маємо президентські диктатури у Лівії — Муамар Каддафі) й Іраку (Саддам Гуссейн) і все ще в різних країнах Азії, Африки чи Південної Америки бувають перевороти з появою диктаторів, які проте є тільки епізодичними явищами, бо засуджені на загин. Такою спробою встановити військову диктатуру у далекосхідньому королівстві Таїлянді, колишньому Сіямі, було захоплення становища прем'єр міністра колишнім військовим міністром, генералом. На телевізії показували демонстрації стотисячної маси людей у столиці Таїлянду Банґкоку. Спершу військо стріляло понад голови демонстрантів, а згодом у їхню гущу. Числа вбитих не оприлюднено, сказано, що всі тамошні шпиталі повні ранених. Уряд проголосив винятковий стан, але це засіб тимчасовий, який не врятує цього амбітного генерала-диктатора. Населення Таїлянду нараховує 50 мільйонів людей, у тому 75 відсотків китайського роду, і тамошній свободолюбний рух вже не завмре. Опозиція вимагає, щоб додати до конституції цієї країни точку, що членом Уряду може бути обраний народом член парляменту. Якщо тамошній безсильний король не підтримає цієї опозиції — то провалиться традиційна монархія і настане в Таїлянді республіканський устрій. Покищо він видав заклик до згоди і компромісу.

Усі спроби здавити волю народу збройною силою, чи це діється у далекій Азії у Таїлянді чи в колишній Юґославії, де сербські генерали поруйнували Хорватію і Словенію і тепер руйнують Боснію і Герцеґовину, — всі ті спроби доказують тільки безмежну глупоту і безмежну жорстокість таких диктаторчиків. Це просто незрозуміла річ, як дорослі освічені люди не всилі зрозуміти, що під кінець XX сторіччя не можна завертати до метод правління, які безповоротно збанкрутували. Український народ стільки натерпівся від чужинецьких диктатур, що він зненавидів ту систему: ще раз і ще раз треба повторяти, що при всіх своїх недоліках — система демократії таки найкраща і найтриваліша.

Петро Балей

УКРАЇНЦІ ПЕРЕД ЩЕ ОДНИМ ІСПИТОМ ПОЛІТИЧНОЇ ЗРІЛОСТИ

VI.

Проте, офіційне проголошення цієї акції, перша ініціятива звернення й узгіднення щодо участи в ньому проєкті самої України, самозрозуміло, повинні вийти від і залишитися в компетенції Світового Конґресу Вільних Українців, тобто його Екзекутивного Комітету. Адже ця Централя, у світовому маштабі, прийняла від нас авторитет і взяла на себе зобов'язання репрезентувати і мирити нас, порозуміватись і домовлятись в нашому імені, та наводити нас на все добре. Тож технічне виконання такого проєкту повинно проходити під авторитетом цієї єдиної нашої Централі в західньому світі.

Зараз негайно і без забираючих час дискусій в Екзекутиві, президент СКВУ повинен звернутись до Президента України й його Уряду й довідатись чи, на погляд того Уряду, така акція настільки необхідна, наскільки вона нам тут уявляється, а коли так — наполягати на приспішення офіційної відозви в цій справі й отримати урядове уповноваження на очолення цілої акції на всіх континентах поза Україною.

* * *

У валютній справі, про важливість національних грошей для повного усамостійнення держави, в нашому суспільстві необхідна авторитетна і всестороння роз'яснювальна акція. Цілими поколіннями ми виховувались на революційних ідеях, на збройних зривах, на кривавому геройстві, на ідеї монолітного суспільства з непідкупним судочинством і пильною службою безпеки та сильною армією. Але ми рідко, а то й ніколи, не додумувались до того, як побудувати систему платностей Усій тій бюрократії і від чого залежатиме вартість тих платностей на вільному ринку міжнародних фінансових розрахунків. Ледве чи кожний наш щирий патріот усвідомлює собі, що особливо Україна у Співдружності Незалежних Держав не може мати власної пошти без власної вимінної валюти; не може мати діючого й інтернаціонального визнаного емісійного банку; вимінний рубель вчинить випуск невимінної гривні безглуздим, бо її ринкова вартість буде на рівні сьогоднішнього рубля супроти доляра. Вимінна валюта Росії витисне таку гривню з внутрішнього обороту. Рубель стане фактичною валютою України, що в свою чергу доведе до повної монополізації українського експорту Росією по демпінґових цінах, бо тільки дорогою експорту Україна могтиме отримати відповідну кількість рублів, щоб не допустити до хронічно низьких цін на внутрішньому ринку і зберегти конкуренційність промислових підприємств і мінімум життєвого рівня промислового робітника. При таких стосунках між Росією і Україною, центральний банк міжнародних платностей в Україні стається фікцією.

В сьогоднішній Україні є багато висококваліфікованих фахівців в усіх галузях економічної продукції і суспільної служби, яких з даною територією ніщо так не в'яже, як заробітна плата повноцінною готівкою.

Велика і перспективна Росія, забезпечена твердою валютою і підтримкою впливових приятелів на Заході, буде мати такий притягальний вплив на ті кочівничі елементи, як пилосмок на цигаркові недогарки розкидані по підлозі. Це фатально відіб'ється на професійному рівні перебудови державних структур, передусім в секторах: військовому, прогресово-технологічному та теоретичної й досвідчальної фізики.

Брак національної валюти не пошкодить жодній із Закавказьких держав і Середньо-Азійських так, як це пошкодить Україні у світовій опінії. Ніхто ніколи не називав ці народи росіянами, а їхні країни справжньою Росією, а тому й прив'язання України до Росії спільною валютою і узалежнення її фінансової політики від російської, стане початком поглинання української незалежности традиційним Росії нахилом до імперіялізму і до грабіжницької економічної політики. Цей крок назад у стремліннях до повної незалежности тільки потвердить сумніви Заходу щодо нашої здатности спромогтися на державотворчі зусилля.

Логічний розвиток внутрішніх противоріч в російській імперії комуністичного періоду дав українцям чергову нагоду, без проливу власної й ворожої крови, заявити голосно й одностайно свою волю жити у своїй власній політично незалежній і економічно самостійній державі. Нам зараз історія підсуває нагоду закріпити цю нашу незалежність на реальній економічній базі не ціною жертви „душі і тіла", а безмірно дешевшою від крови пролитої нашими предками й сучасниками за нашу свободу. Чи покажем, що ми, браття, козацького роду?...

Світлана Кузьменко

Книжка спогадів В. Барагури

Володимир Барагура. „Воєнні переживання сірої людини. Спогади з Другої світової війни". Ню Йорк, „Свобода", 1991 року.

Перед початком розповіді стоїть мотто з Богдана Лепкого: „Не бійтесь споминів..." Це мотто наводить думку, що у споминах можуть згадуватися і спірні справи, але цього не потрібно боятися. Історія ж пізніше розбереться. А спомини тільки ж тоді й цікаві, коли вони правдиві.

Після коротких міркувань про причини вибуху Другої світової війни, у яких автор знайомить читача з багатьма фактами зі світової політики з передвоєнних часів, автор переходить до особистих спогадів зі своєї діяльности і свого особистого життя на тлі і поміж тогочасних подій. Розповідь пливе легко й цікаво, подана в стислих, яскраво змальованих образках, переткана легким гумором.

Автор належить до тих людей, у яких на передньому пляні в його пам'яті виступають люди, у своїй основі, добрі, з позитивними рисами характеру, що часто проявляються у них зовсім несподівано в різних ситуаціях. От, наприклад, коли виникає потреба рятувати людину чи допомогти їй у скрутному становищі. У розповіді вони були і українцями, і поляками, і жидами, і німцями, які тоді були на становищі володарів. „Сіра людина", про яку пише автор і з якою себе ідентифікує у споминах, багато бачить, чує, розуміє і виводить з того всього свої висновки.

Спомини Володимира Барагури знайомлять читача з обставинами й атмосферою в довоєнній польській гімназії, де автор був практикантом, а пізніше гімназіяльним професором в гімназії „Рідної Школи" в Яворові. За німецької окупації доля привела його на посаду урядовця Дирекції залізниць, а потім — до початку його журналістичної кар'єри в „Краківських вістях", а ще пізніше — до бюра преси і пресової аґенції „Телепрес", цим поставивши автора споминів у центр тодішніх інформаційних новин. Автор висвітлює: що то була за установа, що там робили, змальовує відносини там поміж працівниками та як тяжко було провести через цензуру якийсь важливий для українців матеріял, що іноді таки щастило. Спомини дають читачеві можливість заглянути за куліси тогочасного українського громадського життя і дати змогу йому побачити, що крилося за тим чи іншим явищем.

На прикладах автор показує, як у той час, про який він пише, в людей майже раптово могли змінюватися їхні життя, кардинально змінюючи їхні суспільні становища. Ось працівник університетської бібліотеки перед німецькою окупацією, який допомагав авторові підшукувати матеріяли для його маґістерської праці, за німецької окупації стає директором мармеляд фабрики при зустрічі тепер дарує авторові баньку мармеляди. Суддя у довоєнні часи виявився працівником бюра й складу експропрійованих меблів, які видавали по нарядах совєтській знаті, за совєтської окупації й ін.

Автор пише про прихід большевиків до Відня і своє з родиною життя під їхнім урядуванням. А напротязі усього відтинку часу, про який говорить автор, читач бачить у якій непевності й боротьбі за існування проходив у людей увесь той час. А найбільше тоді, як, мабуть, і завжди в таких обставинах, страждала людина, яку автор назвав „сірою", до якої у цій книжці зарахував і себе. Але на потіху „сірій людині", в окремому чи збірному понятті, можна цілком певно сказати, що людина, переважно, має в собі велику силу, щоб змогти пережити багато тяжкого і не тільки згинути, а ще й дати плідну працю для інших, на користь суспільства, як це ми бачимо і у випадку автора споминів.

Автор споминів Володимир Барагура — педагог, журналіст, письменник, довголітній редактор чи, мабуть, не найдовголітнішого і найкращого журналу для дітей на еміґрації „Веселка". „Воєнні переживання сірої людини" можна набути у видавництві газети „Свобода". Ціна 15 дол.

Олександер Серафин

РИСК — ПЕРЕШКОДА ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНІ

Широко вже писала „Свобода" й інші газети про прийняття України та інших колишніх республік в членство Міжнародного монетарного фонду (ММФ) і Всесвітнього банку (ВБ) в кінці квітня 1992 року. Членство в ММФ коштуватиме Україну 911,100 мільйонів долярів з чого 22.7 відсотка потрібно заплатити валютою, а решту державними грошами. Членська вкладка в ВБ становитиме набагато менше.

ММФ ставить деякі вимоги щодо ведення державної господарки, що після виконання деяких пунктів умови, і зобов'язання виконати інші, члени-країни можуть позичити гроші. Висота позички в ММФ може бути тричі величини членської вкладки протягом трьох років. ВБ дозволяє навіть більше разів вкладки.

Іншою, більшою допомогою для України буде частина 20-ох більйонів долярів, що їх Захід плянує для 14-ти республік за винятком Росії, якій пообіцяли 24 більйони долярів.

Деяким джерелом капіталу може бути Европейський банк для розбудови і розвитку з його головним бюром в Лондоні. Банк був заснований рік тому. Його зазданням є фінансувати приватні підприємства в Східній Европі, зокрема специфічні проєкти. Дирекція банку пропонує включити в свою діяльність економічну допомогу колишнім республікам. Всі вони, за винятком Грузії, уже стали його членами.

Найбільшим джерелом **інвестиційного капіталу є приватні підприємства, але... Багато голів американських компаній є переконані, що інвестувати в колишньому СССР — дуже рисковно.** Дослідження Департаменту торгівлі американських фірм, проголошене в кінці квітня підтверджує їхнє становище допомогти, але з умовою, що можна буде бачити риск і призначити кількість втрати. Цього не можна зробити в СНД, де капіталізм був непрактикований понад 70 років.

Американські підприємці звернулися до президента Буша, в кінці квітня, за поширенням федеральних ґарантій на їхні інвестиції. Без таких ґарантій, правдоподібно, американські корпорації не вкладатимуть більших сум у СНД незважаючи на можливості великих заробітків у майбутньому. Такі ґарантії могли б дати поширена компетенція забезпечення капіталовкладення і ґарантії експортів.

Вашінґтон відгукнувся позитивно на таку пропозицію, бо вважає приватні вклади капіталу важною складовою частиною своєї політики у перетворенні економій нових республік до капіталізму. Американський Уряд ґарантував би не тільки більші інвестиції своїх фірм, але також заплату американським фірмам за їхні експорти до СНД. Дотепер, американські підприємства інвестували тільки 400 мільйонів долярів у колишніх республіках і минулого року експортували 10 більйонів долярів. Більшість інвестицій не досягає 10-ти мільйонів долярів.

Американські підприємці інтерпретують позитивне наставлення Вашінґтону, як початок „індустріяльної політики" — тобто співпраці між федеральним Урядом і приватним сектором, що Уряд завжди публічно заперечував, а приватно дозволяв. Ця зміна в ставленні Уряду щодо ґарантій приватних вкладів капіталу причиняється до дискусії відносно компетенції такої політики і пріоритизації господарських ділянок відповідно до їхньої економічної вагомости. Постає питання чи інвестиції в СНД є важливіші ніж деякі внутрішні програми, наприклад, федерально-приватна спілка для відчищення довкілля.

Американський Уряд і представники приватних підприємств свідомі того, що европейські держави, зокрема Німеччина, більше сприяють ніж ЗСА експортам і капіталовкладам своїх корпорацій в СНД. Співпраця між державою і приватними підприємствами тепер вважаються дуже важною у суперництві великих індустріяльних держав за впливи в колишніх республіках, які розвивають свої природні багатства і відкривають свої ринки для Заходу.

Тепер головним завданням американської торгівлі є перебути цей найбільш рискований період з якнайменшими втратами спільно з федеральним Урядом. Ґарантії Уряду, на думку підприємців, повинні іти багато дальше ніж дотепер. У ділянці ґарантій існують такі інституції:

1) експорт-імпорт банк, який позичає гроші чужинцям, що закуповують американські експорти, 2) федеральна товаро-кредитова корпорація, яка фінансує експорти харчів, 3) закордонна приватна інвестиційна корпорація, яка ґарантує капіталовклад поза межами ЗСА. Вона уповноважена уділяти позички і продавати забезпеченеві полісі проти риску американським корпораціям, які бажають створити спільні підприємства з фірмами нових республік. Ця корпорація має майно, яким може забезпечити майже 8 більйонів долярів інвестицій американських фірм в усьому світі. Американські фірми просять 12 більйонів долярів ґарантій для самих СНД. Вони також вимагають, щоб піднести висоту ґарантій, яка тепер становить 50 мільйонів долярів на кожну інвестицію.

Провідники нових дер-

(Закінчення на стор. 3)

Ольга Бабій

Присяде дощ з утоми відпочити.
Закурить люльку білого туману
І на якусь часинку перестане
Про свій старечий ревматизм скиглити.

Зітхне гора, трусне зеленим листом
І полонину-запаску просушить,
Заціпеніле птаство розворушить,
Вдягне на шию ручаї-намиста.

Веселий вітер витре крайчик неба,
У мокрі коси поцілує трави
І нагадає подихом лукавим
Про неспокійне місто і про тебе.

(Із збірки поезій „Мить на долоні")

Осип Зінкевич

ДОРОГОЮ НА ЧОРНОБИЛЬ

I

Був прекрасний соняшний день 5-го травня 1992 року в столиці України Києві.

Я живу тут вже кілька тижнів. Ще і не усвідомляю, що я теж киянин. І раптом одного дня дзвонять мені знайомі з Братства св. Андрія Первозванного УАПЦ:

— Чи хотіли б поїхати з нами у Чорнобильську зону?

Без вагань погоджуюся.

І ось у цей соняшний день, нас всього дев'ять осіб, збираємося вранці біля стадіону „Динамо" і вже за хвилину, в невеличкому мінібасі, мчимо на північ, в сторону Чорнобиля.

У нашій групі три молоді священики УАПЦ, відомі — о. Юрій Бойко, о. Володимир Черпак і о. Михайло Вакуленко, а також Євген Сверстюк, Борис Тимошенко, Володимир Кательницький, Сергій Макаренко, кореспондент „Вечірнього Києва" і я.

Скоро у нас зав'язується цікава розмова про актуальні події на Україні, про з'їзд Української Республіканської партії, Крим, проблеми УАПЦ, видавничі справи.

Час летить блискавично. Переїжджаємо села і містечка повні історичного значення і традицій — Вишгород, Ново-Петрівка з прекрасною церквою ще й до тепер переміненою в музей, а далі відомий Межигірський монастир. Праворуч відоме Київське море. А села? Чистенькі, потопають в морю зелені, серед прекрасно утримуваних садів. Все цвіте. Світ радується, лиш жити і радіти. Видно людей, які спішать на роботу, де-не-де дітей. Переїжджаємо річку Ірпінь. З самого Києва аж десь до с. Демидова їдемо дорогою ім. Леніна (яку ще досі не перейменували), яка десь далі перемінюється в дорогу Т. Шевченка.

У Димері нас зустрічає великий напис „Щасливої дороги". Ліворуч великий цвинтар зі старовинними хрестами пофарбованими на синьо-жовто.

Накоротко зупиняємося у селі Іванківці. Заходимо в кафе, купуємо вергуни, піріжки з м'ясом, пампушки, воду на дорогу.

І пригадуються мені наші чорнобильські діти, якраз з цього села, які минулого року перебували на таборі УЗХ молоді в Лігайтоні.

І так ми під'їжджаємо до Чорнобильської зони. Це 30-кілометровий пояс кругом Чорнобиля, де заборонено жити і будь-що вирощувати.

У селі Дитятки дорога забльокована міліцією і спеціяльними частинами. Праворуч великий будинок, де кожна автомашина, повертаючись з зони, проходить кількагодинну дерадіяцію, очищення від радіяційних нуклеїдів.

На кордоні в Чорнобильську зону строгий контроль. Чужинців впускають лише на підставі спеціяльної перепустки. Побачивши трьох священиків, нас скоро перепускають і ми пересідаємо в інший, багато більший, автобус. І так ми опиняємося в Чорнобильській зоні, яка ще далі забруднена радіоактивними нуклідами стронцію. Автобус щільно закритий і через вікно я з цікавістю, тривогою і болем у душі дивлюсь кругом. До свідомості доходить страшне: тут була, тут є і далі буде смерть, тут є нещастя, хвороби, які будуть довгі роки тягнутися за нашим народом.

Стоять будівлі, хати, колгоспні господарства, загороди — і ніде живої душі. Кругом болюча тиша. А сонце сяє на цю землю. Немов на злість: цю землю можна подивляти, але на ній не можна жити. Поля покриті зарослими сухими бур'янами, залишками колишніх урожаїв. Дерева буяють зеленню своїх зелених листків, розквітають сади квітами яблунь, груш, слив, яких ніхто тут більше не буде збирати.

Чим далі їдемо, тим на диво з'являються все частіше люди похилого віку, в основному жінки, у наших українських хустках. Де-не-де видно і молодих. Це „самосели". Українська мова збагатилася ще на одне страшне слово нашого століття: ці люди — це ті, які прориваються крізь міліцейські загороди, пільними стежками і доріжками, самовільно повертаються до колишніх своїх садиб. І тут у 30-кілометровій зоні вони хочуть і дожити свого віку. Ще минулого року їх насильно звідси викидали, а в цьому році їх не чіпають.

При дорозі час-від-часу минаємо придорожні великі написи „Не розпалюйте кострів", бо в час пожежі підвищується рівень радіяції. І так ми доїхали до мертвого села Опачичі. Село порожнє, а біля нього великий цвинтар. Це в основному була й офіційна ціль нашої поїздки: тиждень після Великодніх свят взяти участь в поминках у цьому селі. Сюди кожного року приїздять родичі померлих з Київщини, Чернігівщини, а також збираються місцеві „самосели". Сюди вже кілька років приїжджають священики УАПЦ і відправлять тут Богослуження і Панахиди за померлих. Підходимо до загорожі цвинтаря, люди підходять, вітаються „Христос воскрес", супроводять нас до центру цвинтаря.

Продовження буде.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНІ ЧИННИКИ Адміністрації Буша виступили в банківській комісії Палати Репрезентантів з захистом державної політики щодо Іраку в роки, що передували війні в районі Перської затоки. За їх словами, близькосхідня політика ЗСА у 1980-ті роки зводилася до того, щоб не допустити перемоги Ірану над Іраком. Ірано-іракська війна, яка тривала вісім років, завершилася у 1988 році. Було також відзначено, що американська продаж збіжжя Іракові проводилася перш за все в інтересах фармерів ЗСА. Як заявив конґресмен-республіканець Билл МекКоллам, нема абсолютно ніяких доказів того, що Ірак продавав американське збіжжя, а гроші використовували на купівлю зброї. Однак конґресмен-демократ з Ню Йорку Чарлз Шумер повторив обвинувачення своєї партії на адресу Адміністрації Буша. „Те, що вона робила, у ліпшому випадку — скандальне, а в гіршому — злочинне", — підкреслив Ч. Шумер.

У СОТІ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ
(грудень 1992)

д-р Олени Степанів-Дашкевич

чудової людини, прекрасного педагога, славного Січового Стрільця, яка на прикладі свого життя виховала сотні української молоді, з якої багато стало славними людьми. Щоби віддячитись за це все, порішено долучитись до плянів улюбленого сина покійної, д-р Ярослава Дашкевича і відповідно допомогти йому у цьому. У Львові плянують перевидати її книжку „Сучасний Львів", вмурувати пропам'ятну таблицю на домі, де жила покійна, докінчити будову пам'ятника на її могилі, який заборонила влада. Оснований в тій цілі Комітет працює теж над тим, щоб зібрати матеріяли до музею ім. Олени Степанів.

І ми колишні учениці д-р Олени Степанів не забули чим для нас була покійна, щиро та щедро відгукнулися на заклик Ділового Комітету гімназії СС. Василіянок і надіслали свої пожертви як слідує:

Ам. дол.

120 — Бернадин Стефа 120
100 — Бережницька Стефа, Витанович Дарія, Медуха Ірина 300
75 — Конюх Дарія 75
60 — Кебало Мирослава, Мосійчук Зеновія 120
50 — Боба Оля, Ґорчинська Іванна, Дзядів Оля, Жарська Дарія, Лятишевська Ганна, Мусаковська Оля, Олесницька Софія, Прокоп Люба, Фільварків Оксана, Іванців Марія, Дачишин Софія 550
30 — Кулик Ярослава, Логаза Марія, Кузьмінська Галя, Сидір Марта 120
25 — Баранецька Христя, Бігун Надія, Ганас Ліда, Гаврилюк Орися, Гандзій Ліда, Ґоґоша Анна, Каранович Дарія, Котик Володимира, Коссак Ярослава, Кушнір Ірина, Ляшевич Лідія, Мирошниченко Мирослава, Михалюк Нуна, Панчак Олена, Прокопишин Ірина, Рожанковська Іванна, Смаль Ольга, Сокопишин Сонка, Стець Марія, Топорович Ореста, Филипович Ольга, Филипович Юзя, Фур Іван, Жмайло-Кульчицька Ірина, Чайківська Ірина, Чапельська Нуся, Шебунчак Софія, Іванів Наталія, Керпа Ірина 725
20 — Гайдук Марта, Кришталович Ярослава, Криницька Таня, Крушельницька Ірма, Кузьма Галина, Максимович Рома, Мартинець Лідія, Харина Марія, Хмілевська Ірина, Шехович Надія 200
15 — Микита Дарія, Сасик Неоніля 30
10 — Білик Люба, Голод Марія, Єфремів Галина, Жарська Марта, Козак Ірина, Ломницька Дарія, Яцишин Люба 70
Разом американських долярів 2,310.00
100 німецьких марок — Надія Головка-Губар.

Збірка пожертв, яку провели учениці гімназії СС. Василіянок для вшанування пам'яті своєї учительки, д-р Олени Степанів-Дашкевич у соті роковини її народження.

Кан. дол.

300 — Винників Дарія 300
50 — Ганч Урина, Сахрин Марія, Туркевич Стефа, Федейко Оля, Закидальська Наталка 250
40 — Башук Наталка 40
30 — Косевич Нуся, Чумак Ольга 60
25 — Демянчук-Харак Леся, Пеленська Марія, Чума Ірина, Лугова О. 100
20 — Комісар-Равич Марія, Федорович Стефа 40
10 — Малащук Ірина 10

Разом канад. долярів 800
Виміна кан. дол. на американські 140

660

За Діловий Комітет:

Стефанія Бернадин, **голова** — **Люба Прокоп**, **секретар**

Зібрані гроші в пам'ять д-р Олени Степанів-Дашкевич передасть синові, д-р Ярославові Дашкевичу, проф. Дарія Винник, приятелька родини.

Загальна сума зібраних грошей із ЗСА і з Канади 2970 дол. і 100 німецьких марок, які вручить д-рові Дашкевичеві Оля Боба.

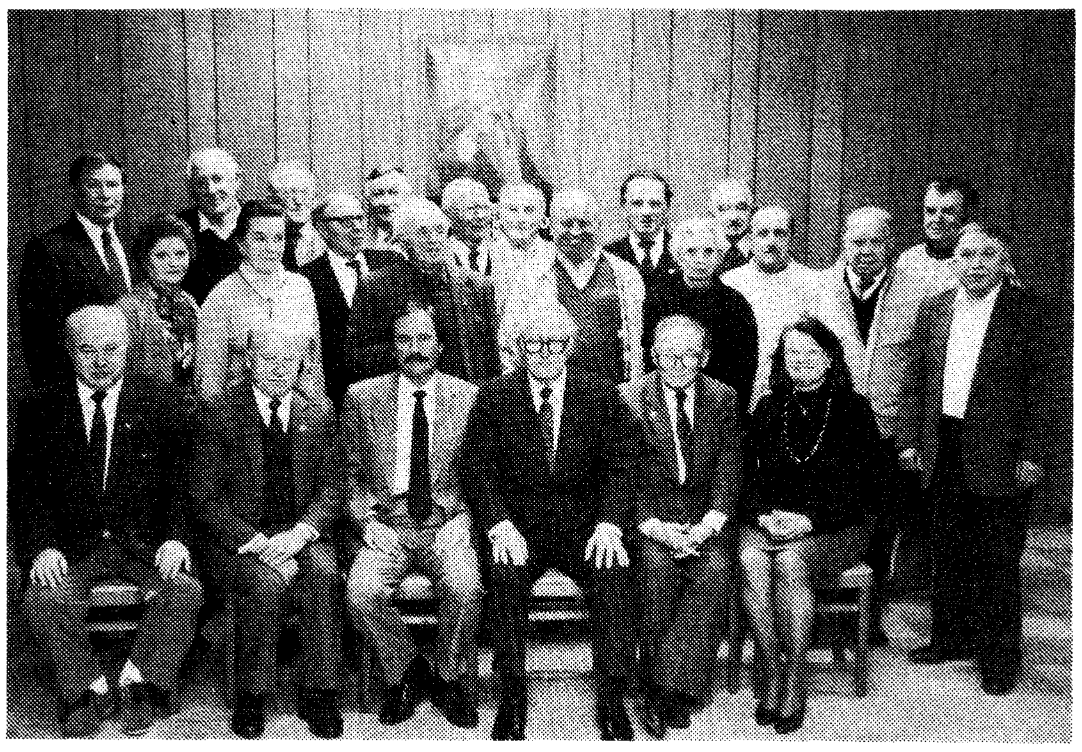
Чи Ви вже зложили свій даток на потреби СКВУ?

Відзначено...

(Закінчення зі стор. 1)

сальдо на день 31-го грудня 1991 року виносило 667.15 долярів.

Після короткої дискусії над звітами приступлено до вибору нової управи округи на 1992-ий рік, яка в основному залишилася тією самою, як в минулому році: голова — П. Шевчук, містоголови — Стефанія Гаврилюк і Никола Філь, секретар — В. Літинський, скарбник — В. Варшона, організаційний референт — Акцентій Урбан і контрольна комісія — М. Савко, голова, А. Качан і Д. Коцан — члени, Номінаційна комісія — В. Кошикар, Ф. Карабин та С. Мочульський.

Учасники загальних зборів округи УНС у Трой-Олбані.

Дальше ведення зборів перебрав голова округи П. Шевчук і попросив до слова головного радного Володимира Корчинського, який разом з В. Квасом передав на руки голови почесну пляката за організаційні успіхи протягом останніх двох років. В Корчинський в своєму короткому слові подав вичерпний звіт із праці УНС, як і на крайовому рівні, так і в окрузі Трой — Олбані. Він головно вирізнив таких секретарів відділів за їхню успішну працю: Стефанію Гаврилюк, яка зайняла перше місце в окрузі здобуваючи 23 нових членів. П. Шевчук приєднав 13 членів, М. Савків і В. Варшона шість і Л. Гуда та М. Мор'як по одному членові. В. Квас доповнив звіт В. Корчинського, подаючи деякі цікаві деталі про Союзівку.

Після доповідей головних радних П. Шевчук повідомив, що цього року організаційна квота призначена на округу є та сама, і просив всіх, головно відділових секретарів, щоб цю квоту після традиції перевиконати. Він запропонував вибрати голову комітету для відсвяткования 100-ліття УНС. Через аклямацію вибрано Миколу Філя на голову комітету. Він має підібрати собі людей з других відділів і створити Комітет.

В дискусії над звітами забирали слово В. Варшона, В. Гупаловський, М. Савків, І. Карабин, І. Романишин, П. Коцур і інж. Роман Ракочий, які порушували різні союзові справи, Союзівки, „Свободи" й інші.

Збори закрив голова і попросив присутніх до знимки. На кінці відбулася вже традиційна гостина. Гостину приготували пані М. Філь, Ф. Кошикар і М. Савків.

Остання зустріч

„Причиною того, що ми так низько стоїмо, є те, що нам часто бракує віри в себе самих і в нашу творчу силу".
Мирон Сурмач

10-го жовтня 1990 року зовсім несподівано я зайшов до книгарні „Сурма". За прилавком стояв усміхнений Мирон Сурмач. „Чому так рідко заходите? Коли б не читав Ваших статтей у „Свободі", то подумав би, що Вас уже нема в Америці". Я дещо зніяковів, але тут же усміхнувся і у нас почалася цікава розмова. Говорили ми про бджоли, книжки, музику, малюнки, природу, спогади з минулого тощо. Мимоволі згадав він і про свою книжку „Історія моєї 'Сурми' " (спогади книгаря, що появилися 1982 року в Ню Йорку. Підписав один її примірник: „На спомин для Володимира Жили" і передав мені. Це була наша остання зустріч.

У неділю, 12-го травня 1991 року, на 98-му році життя Мирон Сурмач, піонер американської України, вийшов з життя. До Америки приїхав він 17-літнім хлопцем, у 1910 році. Спочатку працював на фабриці, відтак в ресторані, а згодом у своїй власній книгарні в Ню Йорку. Своє буття в Америці змалював у книзі „Історія моєї 'Сурми' ", написаній на 90-му році життя. „Сурма" його, як стверджує похвально редактор цього видання Іван Смолій, „була пристановищем для всіх, хто ставив перші кроки на американській землі і потребував поради, інформації чи допомоги, а передусім була надійною опорою для мистецької братії, бо Мирон Сурмач був приятелем, патроном і добродієм наших композиторів, мистців, співаків і видавцем творів багатьох поетів і письменників". Таким чином, „Історія моєї 'Сурми' " є у великій мірі історією культурної діяльности української американської спільноти, а сам Сурмач відважним творцем великих справ.

Книга написана оригінально й проникливо, із глибоким знанням справи. І в цьому її найбільша цінність. Автор її пройшов велике і довге життя. Пізнав прерізні перехрестя нелегкої доби на чужині, де йому приходилося починати багато справ, до яких він підходив своєрідно й наскрізь серйозно. Він ніколи не був спостерігачем, а всюди учасником, не раз дуже трудних завдань. І тому приємно, що в похилому віці він зумів усе це відтворити не прикрашеним, а живим, з усіма йому замітними рисами.

У книзі чимало господарських, книгарських і життєвих порад. Сурмач виступає тут насамперед як практична людина, яка вміла жити та вживати рішучих заходів для досягнення поставленої мети. Він подає там такий цікавий приклад: „Кругом тебе (читачу — В. Ж.) є золоті нагоди, джерела щастя і вдоволення, але ти не бачиш їх. Люди досягають успіху не тому, що вони є відмінні або більші від тебе, але просто тому, що вони навчилися, як досягати успіху. Тебе держить внизу твоє незнання. Ти можеш зробити абсолютно все, або майже все, чого бажаєш. Тайна успіху відчиниться для тебе, коли лише бажатимеш знати, як дійти до того... Успіх не залежить від одних тільки засобів, від багатства, але як довго тебе гне вниз бідність, ти не можеш виявити в собі те, що в тобі найліпше, ані не можеш тішитися життям, як Бог приказав. Тому є конечним, щоб ти став фінансово незалежним".

Добре слово про Мирона Сурмача сказали на сторінках „Свободи" на протязі останнього року вже багато приятелів покійного. Ми хочемо тут лише додати, що найбільш характерною рисою цієї скромної людини, що вміла по-справжньому жити, працювати та іншим допомгати було її глибоке розуміння життєвих процесів та зріла оцінка їх складних умов. Скрізь цей прикладний піонер віддавав усі свої сили, знання і багатий досвід справі українського народу. Світла пам'ять про Мирона Сурмача ніколи на згасне в наших серцях!

Володимир Жила

ЗАСТУПНИК МІНІСТРА оборони Грузії Нодар Ґеорґадзе заявив, що „на основі принципів справедливости Чорноморська фльота має бути розділена між трьома державами — Росією, Україною і Грузією".

ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ думки, яке провели газета „Волл Стріт Джорнел" і телевізійна компанія Ен-Бі-Сі, показало, що президент Джордж Буш користується трохи більшою популярністю, ніж тексаський більйонер Росс Перо, однак опитування в окремих стейтах свідчать про зростання популярности Р. Перо і падіння популярности Дж. Буша та демократа Билла Клінтона. „Я не дивуюся, що Перо напирає сили, — сказав колишній президент-республіканець Джералд Форд у телевізійній програмі „З добрим ранком, Америко!" — В країні багато людей незадоволені становищем, яке створилося, а це йому на руку". Хоч тексаський більйонер Р. Перо і не висунув офіційно своєї кандидатури як незалежний претендент на Білий Дім, підтримка його шириться, про що свідчать недавні вибори в Ореґоні.

Ліквідаційна комісія комітету колишніх жителів Реґенсбурґу завершила свою працю

Покликана 3-ім З'їздом комітету в жовтні 1987 року на „Верховині" Ліквідаційна комісія (ЛК) закінчила повністю свою місію:

* Зібрала всі доступні їй архівні матеріяли, упорядкувала та переслала до Архіву УВАН в Ню Йорку;

* Касове діловодство перевірила Контрольна комісія в часі згаданого 3-го З'їзду, а всі орудки по цім з'їзді до кінця урядування ЛК, перевірені уповноваженими членами Контрольної комісії, Евгенією Новаківською (ЗСА) та мґром Володимиром Клішем (Канада). Їх протоколи та всю фінансову документацію включено до архівних матеріялів;

* Разом передано до УВАН чотири пачки, за відповідним поквитуванням, що до реєстраційної книги УВАН записано під ч. 22, 766. Дирекція УВАН ввічливо погодилась зберігати цей архів, враз із тими матеріялами, що були надіслані Таборовою Управою в Реґенсбурзі в 40-их роках. Ними можуть користуватися (і вже користуються) історики та дослідники життя-буття української еміґрації тої доби.

* З виданих стараннями Комітету 600 примірників книжки „Реґенсбурґ — статті-спогади-документи 1945-1949", передано до університетських бібліотек, музеїв, редакцій і т.п. 124 примірників у всі частини світу; продано 471 примірники решта п'ять книжок зберігається для України.

* Треба відмітити, що плянова і ощадна фінансова господарка комітету зуміла покрити усі кошти пов'язані з випуском книжки, розсилкою та адміністративні видатки, а із заощаджених грошей, згідно з ухвалою з'їзду, ми вислали у формі датку для ЗУАДКу — 1,500 дол., для УВАН — 1,300 дол. і для УВУ 2,000 кан. дол.

Редакціям українських часописів складаємо щиру подяку за поміщування наших комунікатів, звернень і різних повідомлень, що у великій мірі причинилося до „розголосу" дії комітету і успішного завершення праці. Зокрема ми вдячні Дирекції УВАН за дружню співпрацю та дозвіл на приміщення нашого архіву в Архіві-Музею УВАН.

Усім, усім, що в будь-який спосіб причинилися до праці комітету та успішного завершення діяльности, **ми щиро вдячні.**

За Лікідаційну комісію:
Ярослав Сербин, голова
Рома Яхторович, **заступниця голови**
Людмила Почтар, **секретар**
Володимир Любка, скарбник (Канади),
Микола Кавка, фінансовий референт

Риск...

(Закінчення зі стор. 2)

жав разом із Заходом приходять до переконання, що перетворення їхніх економій до ефективного діяння ринкових відносин, візьме багато років. Головною перешкодою у цьому буде трудність найти величезні суми капіталу, який потрібний до цього перетворення. Запотребування тільки самої колишньої Східньої Німеччини виноситиме для німецького уряду 50 більйонів долярів річно протягом кількох років. Встановили, що Східня Европа і СНД потребуватимуть 180 більйонів долярів річно напротязі 10 років.

ПРЕЗИДЕНТ МОЛДОВИ Мірча Снігур надіслав у четвер, 21-го травня, повторну телеграму російському президентові Борісові Єльцинові з проханням негайно втрутитися і припинити агресію Росії проти Молдови. В інакшому випадку дії дислькованої в Тирасполі 14 російської армії переростуть у міждержавний, міжнародний конфлікт. Міністерство закордонних справ Молдови оприлюднило заяву про те, що відповідальність за наслідок втручання 14 армії в міжнаціональний конфлікт лягає на уряд Російської федерації.

НА ЗАСІДАННІ Великих національних зборів Туреччини депутати парляменту від опозиційних партій виступили з вимогою негайного втручання у події в Нахічеванській автономній республіці Азербайджану. Представники релігійної партії Благоденства звинуватили турецький уряд у боягузтві і закликали до застосування воєнної сили. На їхню думку, Карський договір від 13-го жовтня 1921 року між Туреччиною і совєтськими республіками Закавказзя залишає за Анкарою таке право. У відповідь командуючий Об'єднаними Збройними Силами Співдружности Незалежних Держав маршал Євґеній Шапошніков застеріг, що втручання Туреччини в нахічеванський конфлікт поставить світ на поріг третьої світової війни.

В ЧЕТВЕР, 21-ГО ТРАВНЯ, грузинські бойовики розстріляли з автоматів і кулеметів групу старих людей, жінок і дітей, які втікали з Цхінвалі у Північну Осетію. Загинуло 36 осіб, 12 дістали поранення. У Тбілісі відбулося надзвичайне засідання Державної Ради. Вона прийняла заяву, в якій трактує цю терористичну акцію, як злочин проти грузинського і осетинського народів.

В ЧЕТВЕР, 21-ГО ТРАВНЯ, 10.000 курдів, котрі проживають у країнах Европи, влаштували перед будинком головної канцелярії Спільного ринку в Брюсселі демонстрацію, вимагаючи, щоб Захід негайно визнав вільний і незалежний Курдистан. Написи на плякатах засуджували Туреччину за розправу над курдами і пропонували застосувати проти Анкари міжнародні санкції.

ЛІДЕР АНГЛІЙСЬКИХ лейбористів Ніл Кіннок підтримав вимогу родин дев'яти вояків, помилково атакованих американськими летунами під час війни з Іраком. Родини вбитих вимагають, щоб летуни прибули у Великобританію і дали на суді свідчення про цей інцидент. Випадок стався 26-го лютого минулого року, коли два американські літаки помилково відкрили вогонь по двох англійських броневиках.

ЛІБЕРАЛЬНІ КОНҐРЕСМЕНИ-демократи від Массачусетсу Джеррі Стаддс і Барні Френк, які не приховують своїх гомосексуальних переконань, і член Палати Репрезентантів Патриша Шродер внесли в Палату Репрезентантів законопроєкт, який забороняє Пентаґонові звільняти з армії гомосексуалістів і лезбіянок. „Настала пора вмішатися Конґресові. Треба змінити дискримінаційну політику", — заявила П. Шродер.

Ділимося болючою і сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 7-го травня 1992 р. по короткій недузі відійшов у вічність

наш найдорожчий і незабутній

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і ВУЙКО

бл. п.

Володимир Маслянка

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 11-го травня в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Дженкінтовн, Па., а відтак на цвинтарі в Рокледже, Па.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ОСИПА
дочка — РОМАНА з родиною
син — БОГДАН з родиною
ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в понеділок, 25-го травня 1992 р. відійшла у вічність по довгій недузі на 91-му році життя

наша найдорожча

МАМА, ТЕТА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

Надія Кокольська
з Рудницьких

нар. в Конюшках, Україна.

ПАНАХИДА в четвер, 28-го травня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин при Stuyvesant Ave., **Юніон, Н. Дж.**

ПОХОРОН в п'ятницю, 29-го травня, о год. 10:30 рано в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишила в смутку:

доньки —
МАРТУ МУСІЙЧУК з мужем КОНСТАНТИНОМ
ГАЛИНУ ЯРЕМКО з мужем МИРОСЛАВОМ
сина — РОМАНА ВСЕВОЛОДА КОКОЛЬСЬКОГО з дружиною МАРТОЮ
внуків —
ЮРІЯ КОБРИНА з дружиною НІНОЮ
АНДРІЯ МУСІЙЧУКА
НЕСТОРА ЯРЕМКА
ТАРАСА ЯРЕМКА
МИКОЛУ ЯРЕМКА з дружиною ОКСАНОЮ
ГАЛЮ ОСТРОВСЬКУ з мужем ОЛЕГОМ
МАРТУ ЯРЕМКО
МИРОНА ЯРЕМКА
ЛІДУ ҐОРМАН-КОКОЛЬСЬКУ з мужем КАРПОМ
ЛАРИСУ ҐОРМАН з мужем ПАТРИКОМ
правнуків —
МИКОЛУ КОБРИНА
БОГДАНА ЯРЕМКА
ОЛЕКСАНДРА і МИХАЙЛА ҐОРМАН
сваху — ДАРІЮ СТЕПАНЯК

Люди і пам'ятники..

(Закінчення зі стор. 1)

час коротких зустрічей та нетривалих розмов помічала широкий кругозір, чітке мислення і розуміння глобальних проблем. А яке глибоке інтерв'ю про генерала Петра Григоренка дала вона американському журналові „Камінь в Америці", про що вже згадувалося у „Свободі" з 25-го лютого. Та і в пам'ятниках, зроблених Раїсою Хейлик, зауважуємо витончений смак і, обов'язково, елемент чогось такого рідного, українського й водночас американського. Тобто те, що пережила людина, вона вміє закарбувати на камені за допомогою одного-двох штрихів, на перший погляд, начебто незначних.

Однак, познайомимось ближче з нашою гостею. Мати її родом з Черкащини, батько — В. Краснюк — з Херсонщини. В дитинстві випали тяжкі роки Другої світової війни, евакуація в Закавказзя, втрата батька, а пізніше — чужина. Восьмирічною дівчинкою приїхала з матір'ю до Венесуелі, та не встигли трохи обжитися, як наспіла біда: величезна повінь 1949 року зруйнувала і взяла з собою їхній будинок і все майно, а самих їх чудом врятували. До табору для потерпілих від повені прибув Президент Венесуелі Карлос Дельґадо Шальбод з дружиною Люсі. Вони почули українську мову, і звернулися до матері з проханням відпустити дівчинку до президентського палацу. Лише на той час, заки здобудеться на якесь житло. Виявилося, що дружина президента також українського роду. Мати погодилася: хоч дитина не буде голодна.

Так українська дівчинка, ніби в казці, несподівано стала „принцесою". Майже два роки прожила у президентському палаці, почувала себе щасливою. Президент дуже полюбив її, всюди брав з собою, багато цікавого побачила вона під час тих поїздок, навіть на нарадах часто була присутня. Але й тут її підстерігало лихо. Під час чергової поїздки Президента вбили, просто на її очах, за два бльоки від президентського палацу. Це було страшне пережиття. Всі деталі того трагічного дня Раїса Хейлик пам'ятає і нині. Тяжко перехворіла, а відтак маленька „принцеса" повернулася до вбогої маминої хати, до реального життя.

У шкільні роки захоплювалася малюванням, закінчила малярську школу, а пізніше — і бизнесову школу. До Америки приїхала 1961 року. Працювала помічником президента експортної компанії, а в його відсутність не раз полагоджувала за нього усі справи. Ось тоді й виникла в неї думка, що могла б започаткувати і свій власний бизнес. А тут якраз панство Безсоніви запропонували своє підприємство — хотіли, щоб перебрав хтось із своїх, аби не втрачалася наша українська традиція. Спочатку були сумніви, та, порадившись з мужем Іларіоном, вирішила спробувати. Хоч він, працюючи капітаном порту, погодився лише на моральну підтримку. Пішла на цвинтар, подивилась уважно на пам'ятники і відчула, що тут може згодитися і виявитися її хист до малювання. „Часом не треба слів, — каже Р. Хейлик, — лише глянеш на пам'ятник і вже знаєш, чим жила людина, що її хвилювало".

І ось уже від 1984 року Р. Хейлик виготовляє проєкти пам'ятників сама, а іноді у співпраці зі скульпторами, як це було у випадку з пам'ятником генералові Григоренкові. Тоді вона тісно співпрацювала з відомим скульптором Ернстом Неізвєстним та з родиною Григоренків. Клясичне виконання нею проєктів пам'ятників привертає увагу не лише українців, але й американців, про що свідчить стаття і фото пам'ятника в журналі „Stone in America" за серпень 1991 року. Згадаймо також при в'їзді до церкви величну статую княгині Ольги, виконану скульптором Капшученком і опрацьовану та споруджену фірмою „С. Бавнд Брук Монумент Ко."

На запитання чи має підприємство якісь проблеми, Р. Хейлик розповіла чимало такого, що, на мою думку, може зацікавити і наших читачів.

„Фірма проблем не має, але їх мають іноді замовники. Скажімо, звертається хтось до мене. Роблю проєкт пам'ятника і відсилаю замовникові для узгодження. Коли проєкт не сподобався, роблю інший, відповідно до побажань замовника. Трапляється часом, що замовника не влаштовує ціна, або ще щось, і він іде до власника іншої фірми порадитися. Там, звичайно, обурюються високою ціною, з запалом обіцяють швидше, ліпше, а головно дешевше. І замовник уже їхній. Пам'ятник справді роблять дешевший. Адже вони отримали готовий проєкт (зроблений мною), щось трошки в ньому змінили, десь обрізали, зменшили розмір, використали дешевший матеріял і ось уже пам'ятник на цвинтарі. Тільки якість його і ориґінальний задум знівечені. В написі часто нароблено помилок. І тоді замовник знову звертається до мене з проханням виправити ті помилки. Люди чомусь не враховують, що наша фірма, як і всі інші, також може дістати дешевші матеріяли для пам'ятників, може зменшити і розміри, і ціну. Треба тільки про це сказати. Якщо ж несуть готовий проєкт до іншого майстра, то він наобіцяє всього, аби перехопити замовлення. А що мови нашої не знає, то робить жахливі помилки та й зобразить на пам'ятникові щось зовсім чуже для покійного. Виправлення помилок також коштує, отже врешті дешевше не виходить, а настрій зіпсований. Так довірливі замовники часто стають жертвами пишних слів, нещирих обіцянок хитрих ділків. Наші люди самі дуже щирі, тому й слова інших сприймають, як щирість".

Запитую про матеріял, з яких робляться пам'ятники і знову чую цікаву розповідь.

Колись мґр Олекса Стовба написав справжнє дослідження „Про пам'ятники і цвинтарі" Америки. Кожен час і кожен нарід має свій стиль пам'ятників. Це не просто камінь, це — історія, писана на камені. Найдавніші пам'ятники в Америці зроблені з сірого пісковика та з білого каменю, тобто з мармуру. Це були звичайні кам'яні таблиці, на яких детально зазначалися усі дати, місяці та дні покійного. Подібна традиція у 18-му столітті існувала і в гетьманській Україні, де на портретах козацької старшини дописували: сотник, обозний чи полковник прожив стільки років, місяців та днів. Пізніше на пам'ятниках з'явилися скромні прикраси — хрестик, руки, складені в молитовній позі тощо. Згодом мармурові таблиці поступилися місцем чотиригранним колюмнам, а мармур поступився перед сірим, червоним та чорним ґранітом.

Коли б хтось обстежив українські цвинтарі Америки, то прочитав би на пам'ятниках історію нашого багатостраждального народу. Українські поховання 1909-1920 років відзначаються убогістю. Замість пам'ятників на могилах стоять маленькі хрестики чи табличка, писані українською мовою, старослов'янською або латиною.

Нинішні українські цвинтарі відзначаються багатством. Після 1960-их років більш поширеним став ґраніт, бо мармур та пісковик за 100 років вивітрюється і починає руйнуватися. Таблиці з бронзи поїсть корозія, а цинкові пам'ятники не поіржавіють, зате розколюються на стиках. Чавунні хрести поіржавіють. Вічним є тільки ґраніт, тому він і найдорожчий. А коли пам'ятник зроблений з суцільного каменю, то і вандали не пошкодять.

Куди б не занесла нас доля, минуле завжди з нами і так чи інакше впливає на все життя, а пізніше відбиток пережитого залишається на пам'ятниках. Тому людям і не байдуже, з якого каменю робити і де замовляти. Адже чужинець зобразить на пам'ятникові щось зовсім несумісне з українським духом.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСК Ню Йорк — Вестчестер СК — 3:0

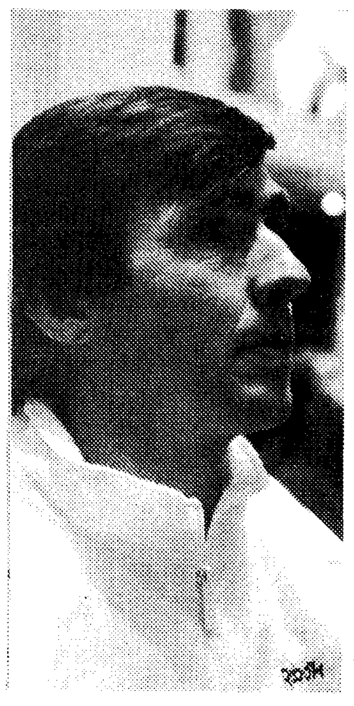
Цю перемогу УСК здобув у неділю, 10 травня ц.р. вже в ролі чемпіона III дивізії (група сині) Космополітальної Ліґи Ню Йорку. В складі дружини дебютував новоприбулий з України футболіст, яким є оборонець Ігор Скоробогатко. Ця поступова українізація футбольної дружини УСК заслуговує на відзначення. Провідник і тренер Степан Коваленко проводить цю дуже позитивну зміну, що матиме значення для УСК і взагалі для українського футболу в ЗСА в майбутніх роках. Ця реорганізація футбольної дружини дуже вартісна тим, що вона не є розрахована на ефект в одному сезоні, а радше вклад в майбутні роки.

Нині в складі першої дружини УСК вже виступає 8 перспективних українських футболістів і цей стан буде далі змінюватися на краще, якщо йдеться про збільшення кількости українських футболістів.

Повертаючи до звітової зустрічі, то вона пройшла під знаком переваги нашої дружини, в якій футболісти УСК вповні домінували, завдяки чому вже в першій половині Кент здобув ведення 2:0. Образ гри не змінився і після відпочинку. Наші футболісти в більшості володіли м'ячем, створили ряд добрих нагод до здобуття чергових ґолів, але через брак чолових снайперів дружини Плісака і Турка, які не змогли взяти участи в цих змаганнях, единого ґоля в другій половині здобув знову Кент, що встановив кінцевий вислід 3:0 і свій перший „гет трик". Після закінчення ліґових розгривок футбольна дружина УСК візьме участь у традиційних турнірах Українського Фестивалю в Голмделі, Ню Джерзі (20-го червня) і Міжнародному футбольному турнірі, що його організує УСТВ „Чорноморська Січ" на спортовій площі Спортової Школи, оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Ню Йорк (5-го липня).

Склад УСК в цих змаганнях: Обрі, Османович, Кент, Волдовіно, Скоробогатко, Терновський, Ґреб, Сабальякас, В. Коваленко, С. Коваленко, Кристіяно, Семеляк. Провідник і тренер Степан Коваленко.

С. К.

Володимир Кривий день перед маратоном.

Українські Спортові Ігрища Молоді

Провід УСЦАК Делеґатури-Схід повідомляє, що в суботу, 1-го серпня ц.р. на спортових базах оселі СУМ в Елленвіллі, відбудуться 19-ті Українські Спортові Ігрища Молоді. Господарем Ігрищ є Управа оселі СУМ.

У програмі Ігрищ відбудуться такі конкуренції:

1. Турнір копаного м'яча **в чотирьох вікових групах: 10 років і нижче, 12 і нижче, 15 і нижче та 18 і нижче.**

2. Відбиванковий турнір юначок й юнаків до 18-ти років.

3. Плавацькі змагання в чотирьох вікових групах: до 10, 11-12, 13-14, 15-18 юначки й юнаки.

4. Легка атлетика в кількох вікових групах: до 10, 11-14, 15-18.

5. Тенісовий турнір у групах: до 14 і 15-18 років юначки й юнаки.

Провідниками турнірів і змагань є такі ланкові: Степан Коваленко — копаний м'яч, Христина Процюк — відбиванка, Олег Колодій — легка атлетика, Марійка Бокало — плавання, Юрій Савчак — теніс і Юрій Храневич — настільний теніс.

Українські Спортові Ігрища Молоді є відкриті теж для доросту і юнацтва з теренів Делеґатур-Захід і Канада.

Зголошення треба вислати до 6-го червня ц.р., долучуючи оплату по 40 долярів за дружину і по 5 долярів за індивідуальних змагунів (ок), реєстраційне до виступів в індивідуальних компетиціях на адресу: Mr. Isajiw, R.D.6 Box 192, Newton, NJ 07860.

Обіжник у справі Ігрищ одержали усі українські спортові осередки, члени Делеґатури-Схід, до яких були залучені реєстраційні формуляри.

Провід Делеґатури УСЦАК-Схід закликає усі діючі українські спортові осередки і гуртки спорту при молодечих організаціях, взяти участь в цих Ігрищах.

Щиро запрошується теж спортові дружини з Клівленду, Дітройту, Чикаґо, Торонто та інших міст, де є активне наше спортове юнацтво.

Управа УСЦАК Делеґатура-Схід

У білій сорочинці з написом „Юкрейн" біжить у Бостонському маратоні Володимир Кривий.

Фонд відродження спорту в Укріані при УСЦАК — в дії!

Згідно з договором між Проводом УСЦАК і Президією НОК України та проханнями ряду спортових Федерацій України, досі Фонд відродження спорту в Україні оплатив валютою (тобто в долярах, фунтах стерлінґів, французькими і швайцарськими франками) вступні членські вкладки до Міжнародних Федерацій, таким ланкам спорту України: Федерації плавання України, Федерації важкої атлетики України, Федерації водноложного спорту України, Федерації тенісу України і Українській Вітрильницькій Спілці.

В листах-подяках від НОК України, як і від згаданих Федерцій України, теж відзначають, що без тієї важливої фінансової підтримки УСЦАК ці Федерації не змогли б стати членами Міжнародних Федерацій і цим самим українські спортовці залишилися б ізольованими, або були змушені виступати у збірній СНД. У зв'язку з тим, що до УСЦАК напливають дальші прохання з України допомагати в процесі відродження спорту, Провід УСЦАК закликає усіх прихильників спорту і взагалі усе укрінське громадянство продовжувати висилати пожертви на наш Фонд. Крім того УСЦАК дуже часто допомагає теж окремим спортовцям з України, що беруть участь у змаганнях в ЗСА. Ось недавно прибув з України маратонець Володимир Кривий, який взяв участь у Бостонському маратоні, в якому остаточно зайняв 74 місце, осягнувши час 2:28:34 (перше місце здобув Ібраґім Гусейн, Кенія, в часі 2:08:14). З клясифікованих з тисяч бігунів 234 місце зайняв Крис Фляйшман, ЗСА в часі 2:40:41.

Подаємо уривок з листа В. Кривого: „Вельмишановні Панове, УСЦАК! Мені було дуже приємно, що Українська Спортивна Централя вітала мене на Американській землі. Я дуже вдячний за подарунки від Вас. Хотілось пробігти на Бостонському маратопні якнайліпше, але дуже відповідальний тиск був у мене, то трохи вийшло гірше, як я плянував. Думаю, що в наступному маратоні я пробіжу ліпше.

З повагою до всіх Вас, Ваш у спорті Володимир Кривий".

Дальші пожертви просимо висилати до: USCAK-Fund for Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.

(от)